Viešųjų pirkimų įstatymo pasikeitimai nuo 2017-07-01

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

Pirkimų reglamentavimas

Pirkimo procedūros pradėtos iki 2017-07-01, užbaigiamos pagal pirkimo pradžioje galiojusias perkančiosios organizacijos supaprastintų pirkimų taisyklių nuostatas.

Mažėja našta perkančiosioms organizacijoms

- Nebereikia skelbti techninių specifikacijų projektų
- Nebereikia viešinti informacijos perkančiosios organizacijos tinklapyje
- Paprastesnis tiekėjų kvalifikacijos tikrinimas

Trumpėja pirkimo procedūrų terminai

Nuo 2017-07-01 **VPT sutikimo nebereikia**:

- ✓ dėl sutarčių keitimo, įskaitant dėl sutarčių, sudarytų iki 2017-07-01 keitimo
- ✓ dėl vidaus sandorio sudarymo
- ✓ dėl pirkimo procedūrų nutraukimo
- ✓ dėl sutarčių ilgiau nei 3 m.

Nuo 2017-07-01 **VPT sutikimo reikia:**

- ✓ klasikinio sektoriaus perkančiajai organizacijai dėl tarptautinio pirkimo neskelbiamų derybų būdu*.

*Sutikimo nereikia, jeigu perkančioji organizacija numato paskelbti savanoriško ex ante skaidrumo skelbimą ir informaciją apie tai nurodo pirkimo dokumentuose arba jeigu pirkimas atliekamas pagal VPĮ 71 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktus ar 4 dalį.

Trumpėja pirkimų procedūrų terminai

Pasiūlymų ir paraiškų pateikimo terminas	• Pvz., atviro konkurso pasiūlymų pateikimo terminas, kai pirkimas vykdomas CVP IS: • Tarptautiniuose pirkimuose – **30 k. d.** • Supaprastintuose pirkimuose – **9 k. d.**
Atidėjimo terminas, jei pranešimas apie laimėjusį pasiūlymą siunčiamas el. priemonėmis	• Tarptautiniuose pirkimuose – **10 k. d.** • Supaprastintuose pirkimuose – **5 d. d.** • Mažos vertės pirkimuose – netaikoma
Terminas ginčyti PO veiksmus, jei apie sprendimą informuojama el. priemonėmis	• Tarptautiniuose pirkimuose – **10 k. d.** • Supaprastintuose pirkimuose – **5 d. d.**

Trumpėja pirkimų procedūrų terminai

Atsakius į pretenziją, sutarties sudaryti negalima	• Tarptautiniuose pirkimuose – 10 k. d. • Supaprastintuose pirkimuose – 5 d. d.
Pretenzija turi būti išnagrinėta ir apie sprendimą informuojama	• Per 6 darbo dienas nuo gavimo
Susipažinimas su laimėjusio dalyvio pasiūlymu ar pasiūlymus pateikti pakviestų tiekėjų paraiškomis	• Ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pirkimo sutarties sudarymo

Pirkimo komisija

Komisiją privaloma sudaryti vykdant

Tarptautinius pirkimus

Supaprastintus pirkimus

Pirkimų organizatorius gali atlikti:
- mažos vertės pirkimus
- atnaujinto varžymosi procedūras

Pirkimo komisiją sudariusi perkančioji organizacija gali kviesti Komisijos posėdžiuose stebėtojo teisėmis dalyvauti valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų atstovus.

Konfidencialumo pasižadėjimas, nešališkumo deklaracija

Pirkimo procedūrose dalyvauti ar su pirkimu susijusius sprendimus priimti galima tik prieš tai pasirašius:

- **konfidencialumo pasižadėjimą**

ir

- **nešališkumo deklaraciją** (formą nustato Viešųjų pirkimų tarnyba kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija).

Kas pasirašo?

Dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams:				
perkančiosios organizacijos darbuotojai	pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai	komisijos nariai	ekspertai	stebėtojai

Interesų konfliktas

- Nusišalinimo prievolė taikoma:
  - perkančiosios organizacijos darbuotojams
  - pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojams
  - Komisijos nariams
  - ekspertams
  - stebėtojams
- Prievolė įvertinti, ar kilus interesų konfliktui, nereikia pašalinti tiekėjo iš pirkimo

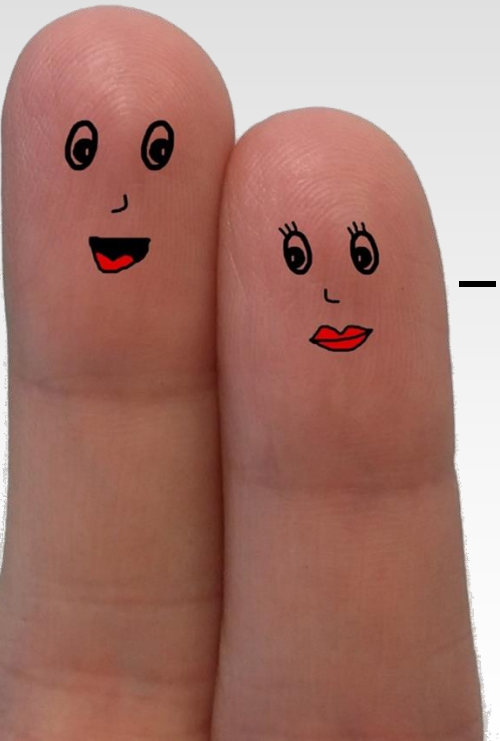

Konfidencialumas

Visas tiekėjo pasiūlymas ir paraiška negali būti laikomas konfidencialia informacija

Nustatyta, kokia informacija negali būti konfidenciali, pvz.:

- Kaina
- Subtiekėjai, pasitelkiami ūkio subjektai
- Dokumentai dėl tiekėjų pašalinimo pagrindų, atitikties kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų (konfidencialia informacija gali būti tokia, kurią atskleidus būtų pažeisti tiekėjo įsipareigojimai pagal su trečiaisiais asmenimis sudarytas sutartis)

Negalima atskleisti informacijos, kurią draudžia atskleisti Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

Tiekėjui nepagrindus konfidencialumo, laikoma, kad informacija nekonfidenciali

Elektroniniai pirkimai, pirkimų skaitmenizavimas

centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

Bendravimas su tiekėjais vyksta CVP IS priemonėmis, išskyrus bendravimą sutarties vykdymo metu

Tiekėjai nedalyvauja Komisijos posėdžiuose, kuriuose susipažįstama su elektroninėmis priemonėmis pateiktais pasiūlymais

Visi pirkimai vykdomi CVP IS priemonėmis, išskyrus išimtinius atvejus (mažos vertės pirkimų atveju skelbiama apklausa visada vykdoma CVP IS)

E. sąskaita

- ✓ Vykdant pirkimo sutartis, PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros, kreditiniai ir debetiniai dokumentai bei avansinės sąskaitos turi būti teikiami naudojantis informacinės sistemos **„E. sąskaita“** priemonėmis, išskyrus kai pirkimo sutartys sudaromos žodžiu.
- ✓ Reikalavimas taikomas ir sutartims, sudarytoms iki 2017-07-01

Pasirengimas pirkimui

- Pirkimų planuose ir pirkimo suvestinėje įtraukiami visi pirkimai (MVP – nuo 2020-01-01).
- Privaloma pirkti iš CPO (išskyrus tik neskelbiamo mažos vertės pirkimo atveju, kai sutarties vertė mažesnė kaip 10 000 Eur (be PVM).
- Galimos konsultacijos su rinka.
- Galimybė naudotis pagalbinės viešųjų pirkimų veiklos paslaugomis.

Pirkimo skaidymas į dalis

Numatyta pareiga skaidyti pirkimą į dalis:

- Taikoma tarptautinės vertės pirkimams, išskyrus PO pagrįstais atvejais
- Netaikoma socialinių ir kt. specialiųjų paslaugų pirkimams nepriklausomai nuo pirkimo vertės

Galima neskaidyti, kai

- Dėl to sumažėtų tiekėjų konkurencija,
- Pirkimo sutarties vykdymas taptų per daug brangus ar sudėtingas techniniu požiūriu,
- Skirtingų pirkimo objekto dalių įgyvendinimas būtų glaudžiai susijęs ir dėl to perkančiajai organizacijai atsirastų būtinybė koordinuoti šių dalių tiekėjus ir tai keltų riziką netinkamai įvykdyti pirkimo sutartį,
- Yra kitų pagrįstų aplinkybių

Skaidymas į dalis:

- Kiekybiniu pagrindu
- Kokybiniu pagrindu
- Pagal skirtingus įgyvendinimo etapus

Galima sudaryti vieną pirkimo sutartį dėl kelių pirkimo dalių, jeigu jas laimi tas pats tiekėjas

EBVPD, pašalinimo pagrindai, kvalifikacija

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

Tiekėjų pašalinimo pagrindai

Privalomi

- Teistumas
- Melaginga informacija
- Mokestinės skolos
- Esminiai ankstesnės sutarties pažeidimai
- Neleistini tiekėjų susitarimai
- Interesų konfliktai
- Konkurencijos pažeidimai dėl dalyvavimo rengiantis pirkimui
- Neteisėtas poveikis perkančiosios organizacijos sprendimams
- Finansinės atskaitomybės ir audito teisės aktų pažeidimai (rimtas profesinis pažeidimas)

Neprivalomi

- Aplinkosaugos, socialinės, darbo teisės aktų (ES, nacionalinių, kolektyvinių sutarčių, konvencijų) pažeidimai
- Nemokumas, bankroto procedūros
- Nelegalus darbas
- Rimtas profesinis pažeidimas (pažeidimų sąrašas pasirinktinis)

Kvalifikacijos reikalavimai

- Kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal VPT patvirtintą metodiką
- Privalomas teisės aktas

TIEKĖJO KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMŲ NUSTATYMO MEDIS

Taikymo apimtis		Pirkimo objekto rūšis								
		Prekės			Paslaugos			Darbai		
		Tarptautinio pirkimo vertės sutartis	Supaprastinto pirkimo vertės sutartis	Mažos vertės pirkimo vertės sutartis	Tarptautinio pirkimo vertės sutartis	Supaprastinto pirkimo vertės sutartis	Mažos vertės pirkimo vertės sutartis	Tarptautinio pirkimo vertės sutartis	Supaprastinto pirkimo vertės sutartis	Mažos vertės pirkimo vertės sutartis
Kvalifikacijos reikalavimas		pirkimo sutarties vertė lygi ar didesnė kaip 135 000/209 000 eur be PVM (klasikinis sekt.) arba 418 000 eur be PVM (komunalinis sekt.)	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 135 000/209 000 eur be PVM (klasikinis sekt.) arba 418 000 eur be PVM (komunalinis sekt.)	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 58 000 eur be PVM	pirkimo sutarties vertė lygi ar didesnė kaip 135 000/209 000 eur be PVM (klasikinis sekt.) arba 418 000 eur be PVM (komunalinis sekt.)	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 135 000/209 000 eur be PVM (klasikinis sekt.) arba 418 000 eur be PVM (komunalinis sekt.)	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 58 000 eur be PVM	pirkimo sutarties vertė lygi ar didesnė kaip 5 225 000 eur be PVM	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 5 225 000 eur be PVM	pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 145 000 eur be PVM
1. Teisė verstis veikla		Nustatomas	Nustatomas	Nustatomas pagal poreikį	Nustatomas	Nustatomas	Nustatomas pagal poreikį	Nustatomas	Nustatomas	Nustatomas pagal poreikį
2. Finansinis ir ekonominis pajėgumas										
Tiekėjo metinės pajamos	2.1. Bendrosios metinės visos veiklos pajamos	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Reikalavimai iš šios grupės negali būti keliami	Reikalavimai iš šios grupės negali būti keliami	Reikalavimai iš šios grupės negali būti keliami
	2.2.Bendrosios metinės pajamos iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas									
	2.3.Vidutinės metinės visos veiklos pajamos									
	2.4.Vidutinės metinės pajamos iš veiklos, su kuri susijęs atliekamas pirkimas									
Finansinis santykis	2.5. Bendrojo (pastovaus) mokumo koeficientas	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Nustatomi ne daugiau kaip 2 pasirinkti reikalavimai iš šios grupės	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi	Reikalavimai iš šios grupės nenustatomi
	2.6. Einamojo likvidumo koeficientas									
	2.7. Kritinio likvidumo koeficientas									
	2.8.Tiekėjo kredito reitingas									
	2.9. Profesinės civilinės atsakomybės draudimas	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai	Nustatomas, kai reikalavimų nustato kiti norminiai teisės aktai

Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas (EBVPD)

- **EBVPD – deklaracija**, tiekėjų teikiama viešuosiuose pirkimuose kaip pirminis įrodymas, jog jie atitinka pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus
- **Privalomas** visiems pirkimams, išskyrus mažos vertės.

https://ec.europa.eu/tools/espd/filter?lang=lt

EBVPD formavimas – PO veiksmai

EBVPD formuojamas ir prisegamas prie pirkimo dokumentų

Perkančioji organizacija:

- EK Tinklapyje turi užpildyti privalomus laukus, reikalingus EBVPD formos suformavimui;
- Atsisiųsti ir kompiuteryje išsaugoti suformuotą EBVPD formą XML formatu;
- Kurdama pirkimą, XML dokumento formą prisegti „Darbų sąrašo“ skiltyje „Prisegti dokumentus“ kartu su kitais pirkimo dokumentais.

EBVPD pildymas – tiekėjo veiksmai

Tiekėjas EBVPD užpildo tokiu būdu:

- Kompiuteryje išsaugoti EBVPD formą XML formatu;
- Įkelti (importuoti) EBVPD formą EK Tinklapyje;
- Pateikti atsakymus į EBVPD nurodytus klausimus;
- Kompiuteryje išsaugoti gautą formą su pateiktais atsakymais;
- Teikdamas pasiūlymą CVP IS priemonėmis, prisegti EBVPD formą su atsakymais kartu su kitais pasiūlymo dokumentais, t. y. pasiūlymo pateikimo lango skiltyje „Prisegti dokumentus“.

Procedūrų eiga

Dokumentų, pagrindžiančių EBVPD nurodytą informaciją, reikalaujama tik galimo pirkimo laimėtojo

Pažymų datos

Kai galimas pirkimo laimėtojas teikia dokumentus iš institucijų (IRD, RC, VMI, SoDra), dokumentai, nurodantys duomenis po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, yra priimtini.

Tiekėjų „apsivalymas“

Kada perkančioji organizacija net nustačiusi tiekėjo pašalinimo pagrindus gali nešalinti tiekėjo iš pirkimo?

- Tiekėjas įrodo, kad **atlygino žalą**, kurią sukėlė, padarydamas priešingus teisei veiksmus
- Tiekėjas įrodo, kad aktyviai **padėjo išaiškinti** savo paties padarytą nusikalstamą veiką ar teisės pažeidimą
- Tiekėjas įrodo, kad **ėmėsi priemonių**, skirtų teisės pažeidimų ar nusikalstamų veikų **prevencijai**

Tiekėjas dėl mokesčių nesumokėjimo nešalinamas iš pirkimo, jeigu įsiskolinimo suma neviršija 50 Eur, jeigu tiekėjas yra susimokėjęs arba įsipareigojęs sumokėti mokesčius ir dėl to jau laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus

Pasiūlymų vertinimo kriterijus

PO laimėjusiu pripažįsta **ekonomiškai naudingiausią** pasiūlymą, kuris nustatomas pagal:

- kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį;
- sąnaudas;
- kainą.

- ✓ Kainos kriterijus negalės būti taikomas visuose pirkimuose
- ✓ Kiekvienais kalendoriniais metais jis galės sudaryti **ne daugiau kaip 70 proc.** bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės, į kurią neįskaičiuojama mažos vertės pirkimų ir VPĮ 72 straipsnio 3 dalį („tiesioginiai pirkimai“) atliktų pirkimų vertė.

Pirkimo sutarties sudarymas ir vykdymas

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

VPĮ nustatomi atvejai, kada sutartys gali būti ilgesnės nei 3 metai

- **Sudaromoje** pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų **nuo sutarties sudarymo** prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo būtina pailginti šį laikotarpį.

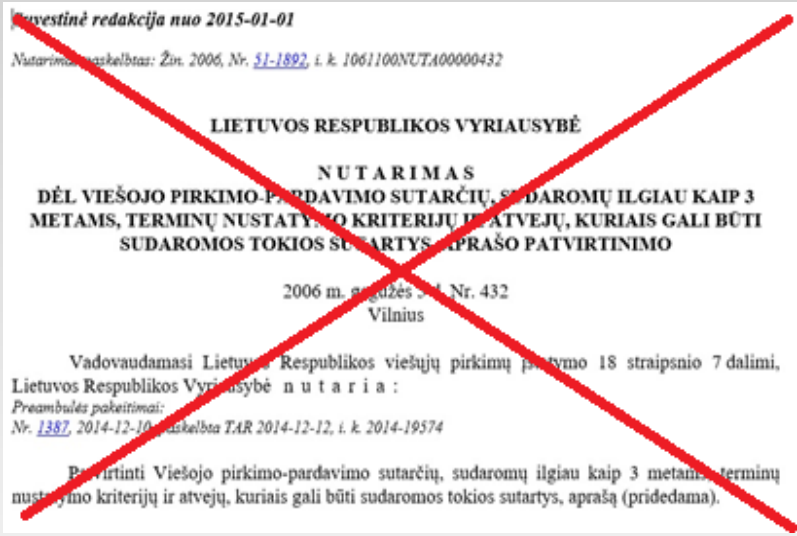

Įsiteisinė redakcija nuo 2015-01-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. 51-1892, i. k. 1061100NUTA00000432

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL VIEŠOJO PIRKIMO-PARDAVIMO SUTARČIŲ, SUDAROMŲ ILGIAU KAIP 3 METAMS, TERMINŲ NUSTATYMO KRITERIJŲ IR ATVEJŲ, KURIAIS GALI BŪTI SUDAROMOS TOKIOS SUTARTYS, APRAŠO PATVIRTINIMO

2006 m. gruodžio 5 d. Nr. 432
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 7 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Preambulės pakeitimai:
Nr. 1387, 2014-12-10, paskelbta TAR 2014-12-12, i. k. 2014-19574

Patvirtinti Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašą (pridedama).

Svarbiausi pakeitimai, susiję su sutartimis

Pirkimo sutarties keitimas jos galiojimo laikotarpiu, neatliekant naujos pirkimo procedūros VPĮ nustatytais atvejais

Galimas atsiskaitymas tiesiogiai su subtiekėjais

VPĮ 90 str. numato sutarties nutraukimo atvejus

Perkant darbus, paslaugas ar prekes, kurias reikia montuoti, galima reikalauti, kad esmines užduotis atliktų pats pasiūlymą pateikęs tiekėjas, neperduodant tų užduočių subtiekėjams

PO vadovo įsakymu (potvarkiu) skiriamas asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, sutarties ir pakeitimų paskelbimą

Sutarčių viešinimas

Laimėjusio dalyvio pasiūlymas, sudaryta pirkimo sutartis, preliminarioji sutartis ir šių sutarčių pakeitimai (neviešinama, kai sutartis ar pasiūlymas žodžiu, tam tikrais neskelbiamų pirkimų atvejais, kai laimi fizinis asmuo, kai perkami unikalūs meno kūriniai, meniniai atlikimai)

Neviešinti informacijos, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai

Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo sutarties sudarymo ar pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jį pradžios turi būti paskelbti CVP IS.

Kiti VPĮ pakeitimai

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

Naujos VPĮ išimtys

- Arbitražo ir taikinimo paslaugų pirkimams
- Kai kurioms teisinėms paslaugoms:
  - notaro teikiamos dokumentų tvirtinimo ir liudijimo paslaugos,
  - patikėtinių, globėjų (rūpintojų) teikiamoms teisinėms paslaugoms,
  - atstovavimo arbitražo ar taikinimo procese, atstovavimo teisminiame procese paslaugos ir kt.;
- Civilinės gynybos, civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos paslaugoms, kai jas teikia ne pelno siekiančios organizacijos ar asociacijos;
- Viešojo keleivinio transporto geležinkeliais arba metro paslaugoms (kai valstybė parenka tiekėją, teiksiantį viešąsias geležinkelio ar metro paslaugas). Išimtis netaikoma šio transporto bilietų pirkimams.

Pasiūlymo galiojimo užtikrinimas

Privaloma reikalauti užtikrinimo vykdant tarptautinės vertės darbų pirkimą

Rezervuota teisė dalyvauti pirkime

2 %

- 2 procentai visų **supaprastintų** pirkimų vertės rezervuojami socialinėms, neįgaliųjų socialinėms, nuteistųjų įmonėms kt.
- Atsiranda galimybė sveikatos, socialinių, kultūros paslaugų pirkimus rezervuoti tiekėjams, kurių tikslas yra viešosios paslaugos, pelnas panaudojamas tik įmonės veiklos tikslams ir kt.

Inovacijų partnerystė

- Naujas pirkimo būdas inovatyviems pirkimams atlikti
- Pasirenkamas tada, kai perkančioji organizacija nori įsigyti naujo produkto, kurio dar nėra rinkoje, sukūrimą.
- Atliekama 2 etapais – pirmiausia sukuriamas inovatyvus produktas, o vėliau perkamas didesnis to sukurto produkto kiekis.
- Privaloma taikyti kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų.

Vidaus sandoriai

- Valstybės įmonės, akcinės bendrovės ir uždarosios akcinės bendrovės, kuriose valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, vidaus sandorių sudaryti negali.
- Vidaus sandoris gali būti sudaromas tik išimtiniu atveju, kai tenkinamos VPĮ sąlygos ir perkant viešojo pirkimo būdu būtų neįmanoma užtikrinti paslaugos teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo.
- **Vidaus sandoriai, jų pakeitimai viešinami CVP IS.**
- **Iki 2017-07-01 sudaryti vidaus sandoriai galioja iki jų termino pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2018-12-31.**

Atsakomybė

Taikoma ne tik pirkimus vykdantiems asmenims, bet ir perkančiosios organizacijos vadovui